

Одеський національний університет імені І.І.Мечникова
Кафедра теорії та практики перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стилістичні проблеми перекладу

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Спеціальність: 035 філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Факультет романо-германської філології

2021 – 2022

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни
«Стилістичні проблеми перекладу»

Розробник: Єрмоєнко С.В., к.філол.н, доцент, доцент кафедри теорії та
практики перекладу

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № 12 від "17" червня 2021 р.

Завідувач кафедри _____ (Матузкова О.П.)
(підпис)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету РГФ

Протокол № 12 від "18" червня 2021 р.

Голова НМК _____ (Телецька Т.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ (Матузкова О.П.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри теорії та практики перекладу

Протокол № ____ від " ____ " _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів – 3 Годин – 90 Залікових модулів – 1 Змістових модулів – 1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Спеціальність: 035 Філологія		
	Спеціалізація: 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		12 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		68 год.	84 год.
		Форма підсумкового контролю: іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Стилістичні проблеми перекладу» входить до циклу лінгвістичних дисциплін, що формують лінгвістичну базу перекладача. Дана програма становить собою стислий курс порівняльної стилістики англійської та української мов. У цьому курсі викладені основні положення нормативної стилістики англійської та української мов та порівнюються системи англійської та української мов, зокрема їх стилістичні засоби виразності. Крім того значну увагу приділено особливостям передачі стилістичних засобів у мові перекладу.

Основною **метою** даної програми є формування загальних та фахових компетентностей у студентів, поглиблення їх теоретичної бази та вироблення навичок перекладацького й стилістичного аналізу різножанрових текстів. Основна мета обумовлює вирішення наступних **завдань**: ознайомлення студентів з теоретичними засадами порівняльної стилістики; аналіз стилістичних засобів виразності англійської та української мов на всіх мовних рівнях; вироблення у студентів практичних навичок порівняння оригінального та перекладного текстів, перекладацького аналізу цих текстів з точки зору вживання в них стилістичних прийомів та особливостей їх перекладу.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.

ЗК7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

ФК3 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК4 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК8 Усвідомлення ролі емоційно-експресивних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату комунікації та перекладу.

Програмні результати навчання:

ПРН 3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі, в тому числі в перекладознавстві.

ПРН 6 Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату (зокрема перекладу) й організації успішної комунікації.

ПРН 7 Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці та перекладознавстві.

ПРН 8 Демонструвати вміння здійснювати лінгвостилістичний, передперекладацький та перекладацький аналіз різножанрових текстів для визначення загальної стратегії перекладу залежно від мети перекладу, стилю, жанру, типу тексту та характеру адресата.

ПРН 9 Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації (перекладознавства).

ПРН 10 Збирати й систематизувати мовні та мовленнєві, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів, жанрів і галузей.

ПРН 11 Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 13 Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН 14 Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів. Здійснювати редагування перекладу (власного і чужого).

ПРН 15 Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: Comparative analysis of stylistic devices in English and Ukrainian and ways of their translation

Тема 1. Phono-graphical and morphological levels of stylistic analysis.

Тема 2. Lexical level of stylistic analysis.

Тема 3. Syntactical level of stylistic analysis.

Тема 4. Lexico-syntactical level of stylistic analysis.

Тема 5. Stylistic differentiation of the vocabulary.

Тема 6. Translation of stylistic devices. General notions.

Тема 7. Translation of lexical stylistic devices (metaphor, metonymy, epithet)

Тема 8. Translation of lexical stylistic devices (play on words).

Тема 9. Translation of syntactical stylistic devices.

Тема 10. Translation of lexico-syntactical stylistic devices.

Тема 11. Stylistic analysis of the text and its translation.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Денна форма	Заочна форма

	Усього	у тому числі				Усього го	у тому числі			
		Л	П	лаб	сам. роб		Л	П	Лаб	сам.роб
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1: Comparative analysis of stylistic devices in English and Ukrainian and ways of their translation										
Тема 1. Phono-graphical and morphological levels of stylistic analysis	2	2								
Тема 2. Lexical level of stylistic analysis	2	2				2	2			
Тема 3. Syntactical level of stylistic analysis	2	2								
Тема 4. Lexico-syntactical level of stylistic analysis	2	2								
Тема 5. Stylistic differentiation of the vocabulary	12	2			10	10				10
Тема 6. Translation of stylistic devices. General notions	50	2			48	66	2			64
Тема 7. Translation of lexical stylistic devices (metaphor, metonymy, epithet)	2		2							
Тема 8. Translation of lexical stylistic devices (play on words)	2		2							
Тема 9. Translation of syntactic stylistic devices	2		2							
Тема 10. Translation of lexico-syntactical stylistic devices	2		2							
Тема 11. Stylistic analysis of the text and its translation	12		2		10	12		2		10
Разом за змістовим модулем	90	12	10		68	90	4	2		84
Усього годин	90	12	10		68	90	4	2		84

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття навчальним планом не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Translation of lexical stylistic devices (metaphor, metonymy, epithet) (тема 7)	2
2	Translation of lexical stylistic devices (play on words) (тема 8)	2
3	Translation of syntactical stylistic devices (repetitions, one-member sentences) (тема 9)	2
4	Translation of lexico-syntactical stylistic devices (simile, antithesis) (тема 10)	2
5	Stylistic analysis of the text and its translation)(тема 11)	2 2

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ Види завдання	Кількість годин
1	Functional styles / Доповідь (тема 5)	10/10
2	Complex stylistic and translation analysis of the text / Доповідь (тема 11)	10/10
3	Analysis of the stylistic devices / Самостійне письмове завдання (вибірка та порівняльний аналіз українських та англійських стилістичних засобів всіх мовних рівнів) (тема 6)	48/64

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання навчальним планом не передбачено.

10. Методи навчання

Лекції викладача, пояснення, дискусія, обговорення найскладніших і спірних питань, відповіді на питання, робота з основною і додатковою літературою, тренувальні вправи, аналіз текстів оригіналу і перекладу, підготовка і виступи з доповідями, обговорення доповідей, виконання самостійних завдань.

11. Методи контролю

Оцінювання усних відповідей та завдань самостійної роботи, оцінювання доповідей, підсумкове бланкове тестування.

Контроль засвоєння змісту курсу здійснюється наступним чином:

1) поточний контроль: за відвідування лекцій студенти отримують 1 бал за кожну лекцію (6 балів разом); за відвідування практичних занять студенти отримують 1 бал за кожний (5 балів разом), за успішну відповідь на практичному занятті – 5 балів за кожний (25 балів разом). Відвідування лекцій та практичних занять студентами заочної форми оцінюється у 5 балів кожний (15 балів разом), за успішну відповідь на практичному занятті – 21 бал.

2) підсумковий контроль: самостійна письмова робота студента оцінюється 24 балами. В кінці курсу проводиться тестова робота, яка оцінюється в 40 балів.

12. Питання для підсумкового контролю

1. Comparative analysis of phono-graphical stylistic devices in English and Ukrainian.

2. Comparative analysis of morphological stylistic devices in English and Ukrainian.

3. Comparative analysis of lexical stylistic devices in English and Ukrainian.

4. Comparative analysis of syntactical stylistic devices in English and Ukrainian.

5. Comparative analysis of lexico-syntactical stylistic devices in English and Ukrainian.

6. Stylistic differentiation of the vocabulary.

7. Functional styles.

8. Translation of stylistic devices.

9. Translation of metaphor.

10. Translation of metonymy.

11. Translation of epithet.

12. Translation of play on words.

13. Translation of repetition and one-member sentences.

14. Translation of simile.

15. Stylistic and translation analysis of the text.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Для денної форми

Поточний контроль											Підсумковий контроль		Сум а балів
T1	T2	T3	T4	T	T	T	T	T	T1	T1	Самостійн а письмова робота	Підсумкови й тест	
1	1	1	1	5	6	7	8	9	0	1	24	40	100
				1	1	6	6	6	6	6			

Для заочної форми

Поточний контроль											Підсумковий контроль		Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	Самостійна письмова робота	Підсумковий тест	
	5				5					26	24	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту та диференційного заліку	для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре,	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

--

15. Рекомендована література

Основна

1. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов. Вінниця: Нова Книга, 2008. 248 с. Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?id=1bIACgAAQBAJ&printsec=frontcover&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

2. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. Практикум. Вінниця: Нова Книга, 2011. 328 с. Режим доступу: <https://books.google.com.ua/books?id=LpHzCQAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=ru#v=onepage&q&f=false>

3. Карабан В.І., Мейс Дж. Translation from Ukrainian into English. Переклад з української мови на англійську. Вінниця: Нова Книга, 2003. 608 с. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/+sk666868.pdf>
4. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. К.: Юніверс, 2002. 280 с. Режим доступу: https://archive.org/details/pereklad/Koptilov_Viktor_Teoriya_i_praktyka_perekladu2002
5. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. Навчальний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 464 с. Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?id=JHLQCgAAQBAJ&printsec=copyright&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
6. Кухаренко В.А. Интерпретация текста. Одесса: Латстар, 2002. 292 с. Режим доступу: <https://davaiknam.ru/text/kuharenko-v-a-k95-interpretaciya-teksta-ucheb-posobie-dlya-stu>
7. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилїстика української мови. Підручник. К: Вища школа, 2003. 462 с. Режим доступу: http://litmisto.org.ua/?page_id=7116
8. Bell R. Translation and Translating. Theory and Practice. London / New York: Longman, 1991. 298 p. Режим доступу: www.academia.edu
9. Kukhareno V.A. A Book of Practice in Stylistics. Вінниця: Нова книга, 2000. 160 с. Режим доступу: <https://studfile.net/preview/3048943/>

Додаткова

1. Арнольд И. Стилїстика. Современный английский язык: учебник для вузов. М.: Флинта, 2016. 384 с. Режим доступу: [60d%20I.V.%20Stilistika.%20Sovremennyj%20anglijskij%20yazyk%20\(13izd.,%20Flinta,%202016\)\(ru\)\(ISBN%209785893493634\)\(384s\)%20LEn%20.pdf](https://www.google.com.ua/books?id=60d%20I.V.%20Stilistika.%20Sovremennyj%20anglijskij%20yazyk%20(13izd.,%20Flinta,%202016)(ru)(ISBN%209785893493634)(384s)%20LEn%20.pdf)
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник. К.: Академія, 2004. 344 с.
3. Болдирева А.Є. Переклад каламбуру як засобу створення гумористичного ефекту: до постановки проблеми. *Записки з романо-германської філології*. Одеса: КП ОМД, 2016, вип. 2 (37). С. 11– 19. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=zr_gf_2016_2_4
4. Болдирева А.Є. Переклад авторських порівнянь в творах П.Г. Вудхауза. *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*: зб. наук. праць / МОН, Київський національний університет імені Тараса Шевченка. К.: Логос. 2018, вип. 32. С. 13 – 24. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ps_ptkl_2017_32_3
5. Єршоменко С.В. Переклад українських фразеологізмів англійською мовою. *Записки з романо-германської філології*. Вип. 1 (44). Одеса: КП ОМД, 2020. С. 124-130. Режим доступу: <http://rgnotes.onu.edu.ua/article/view/218211>

6. Єрмоєнко С.В. Передача українських безособових речень англійською мовою *Записки з романо-германської філології*. Вип. 2 (45). Одеса: КП ОМД, 2020. С. 29-35. Режим доступу: <http://rgnotes.onu.edu.ua/article/view/211004>

7. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилїстика англійської мов і дискурсивний аналіз. Учбово-методичний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 240 с.

8. Казакова Т.А. Imagery in Translation. Практикум по художественному переводу: Учебное пособие. На английском языке. СПб.: Изд-во Союз, 2003. 320 с. Режим доступу: <https://studfile.net/preview/7636229/>

9. Казакова Т.А. Практические основы перевода. Серия: Изучаем иностранные языки. СПб.: Изд-во Союз, 2001. 320 с. Режим доступу: <https://portal.tpu.ru/SHARED/a/AASTERANOVA/Courses/Tab/Kazakova.pdf>

11. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава: Довкілля-К, 2006. 716 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. <https://www.britannica.com/science/stylistics>
2. <https://www.britannica.com/science/linguistics/Other-relationships#ref411934>
3. www.researchgate.net
4. <https://translationjournal.net>